

Warszawa, 16/10/2008r.

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

RPO-595214-III/08/MRP

00-090 Warszawa Tel. centr. 0-22 551 77 00
Al. Solidarności 77 Fax 0-22 827 64 53

Pan
Tadeusz Jan Zając
Główny Inspektor Pracy
Ul. Krucza 38/42
00-926 Warszawa

Szanowny Panie Inspektorze

Chciałbym poinformować Pana Inspektora, że na podstawie pojawiających się w mediach informacji oraz w oparciu o napływające skargi podjąłem sprawę naruszania praw pracowniczych kierowców zatrudnionych w przedsiębiorstwach realizujących zadania z zakresu komunikacji miejskiej, ze szczególnym uwzględnieniem sytuacji kierowców komunikacji miejskiej świadczących pracę na terenie Warszawy.

W związku z tym wystąpiłem do Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Transportu Drogowego oraz do Okręgowego Inspektora Pracy w Warszawie z prośbą o przeprowadzenie kontroli w przedsiębiorstwach realizujących w Warszawie zadania z zakresu komunikacji miejskiej, a także o przedstawienie wyników poprzednio przeprowadzonych kontroli. Przeprowadzone przez te organy kontrole (na przestrzeni 2007 r. i 2008 r.) wykazały szereg nieprawidłowości. Dotyczyły one w szczególności nieprzestrzegania przez pracodawców norm czasu pracy, przysługujących odpoczynków (skracanie odpoczynków dobowych i tygodniowych), czy też dopuszczania pracowników do pracy bez stosownych badań lekarskich i psychologicznych. Analizując treść udzielonych przez te organy kontrolne odpowiedzi można stwierdzić, że kontrolowani pracodawcy nie przestrzegają praw pracowniczych kierowców, a także nie potrafią właściwie zorganizować procesu pracy. Przykładowo z pisma OIP wynika, że Miejski Zakład Autobusowy sp. z o.o. powinien: niezwłocznie ustalić warunki wynagradzania za pracę i przyznawania innych świadczeń związanych z pracą, a także niezwłocznie określić w regulaminie lub układzie zbiorowym pracy wszelkie postanowienia zgodnie z art. 104¹ Kodeksu pracy).

Szczególny niepokój wzbudzają informacje, które dotyczą kwestii związanych z odpoczynkiem kierowców. Okazuje się, że często czas prowadzenia pojazdu bez wymaganego odpoczynku kształtuje się na poziomie 20-21 godzin, a średni okres prowadzenia pojazdu bez wymaganego odpoczynku wahał się w granicach od 5 do 25

godzin. Problem ten częściowo wynika z zatrudniania poszczególnych kierowców w dwóch firmach obsługujących autobusową komunikację miejską w Warszawie, a osoby odpowiedzialne za nadzór w Miejskim Zakładzie Autobusowym nie dysponują dostateczną wiedzą na temat dodatkowego zatrudnienia swoich pracowników. Jeden z kontrolowanych przedsiębiorców poinformował inspektorów transportu drogowego, że świadomie narusza normy czasu pracy, gdyż uważa to za „mniejsze zło” w porównaniu ze skutkami nie wywiązywania się z zawartych kontraktów.

Stan techniczny autobusów komunikacji miejskiej pozostawia również wiele do życzenia. Mimo tego, że poszczególne miasta (przedsiębiorstwa) inwestują w unowocześnianie posiadanego taboru to większość z autobusów poruszających się po polskich miastach to przestarzałe konstrukcje, których stan techniczny - jak wynika z posiadanych przeze mnie informacji - jest daleki od zadowalającego (dotyczy to zarówno wysłużonych autobusów węgierskiej produkcji, jak i autobusów wycofanych z użytku w państwach europejskich, które przeżywają w Polsce „drugą młodość”). Użytkowanie niektórych z tych autobusów zagraża zdrowiu i życiu kierowców oraz pasażerów, a także innych uczestników ruchu drogowego.

Mając na uwadze powyższe i działając na podstawie art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz.U. z 2001 r., Nr 14, poz. 147 ze zm.), zwracam się do Pana Inspektora z uprzejmą prośbą o rozważenie możliwości podjęcia ogólnopolskiej akcji kontroli przedsiębiorstw realizujących zadania z zakresu komunikacji miejskiej (w zakresie przestrzegania przepisów prawa pracy oraz zasad bezpieczeństwa i higieny pracy).

Jednocześnie chciałbym poinformować Pana Inspektora, że z podobną prośbą zwróciłem się do Głównego Inspektora Transportu Drogowego w zakresie pozostającym we właściwości tego organu.

Z poważaniem

Z upoważnienia
Rzecznika Praw Obywatelskich

/-/ Stanisław Trociuk
Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich